

Dementie treft niet alleen de zieke, maar ook de mantelzorger en zijn omgeving. Hoe gaan we ermee om?

Recht op licht en warmte

Project Energie en Armoede ervaart dat sociale maatregelen te weinig beschermen tegen energiarmsde en verzamelt hierover verhalen

- ▶ Vlaamse regering evalueert sociale maatregelen over energie
- ▶ Hoeveel mensen in de problemen zitten, is moeilijk vast te stellen, maar maandelijks komen er 1.600 budgetmeters voor aardgas bij
- ▶ Project Energie en Armoede pleit voor een soort sociale zekerheid op het vlak van energie

Jozefien VAN HUFFEL

„Over zeven dagen heb ik geen licht meer. Ik denk dat ik gek word.” Met een brief staat Roos Santens in het kantoor van Project Energie en Armoede. Ze heeft budgetmeters voor aardgas en elektriciteit, maar geld om die op te laden, is er nu niet. Al meer dan twee maand leeft ze dus op tien ampère, de minimale levering voor elektriciteit, niet eens genoeg voor de warmwaterboiler. Omdat ook dat niet gratis is, bouwt ze schulden op. De netbeheerder waarschuwt haar nu.

„Ze sluiten je niet meteen af,” legt Mieke Clymans van Energie en Armoede uit, „maar als je binnen de zeven dagen niet oplaadt, dan komt je dossier voor de Lokale Adviescommissie (LAC), die kan beslissen om de minimale levering af te sluiten. Geen geld betekent dan geen elektriciteit.”

In 2011 verzamelt het Project Energie en Armoede getuigenissen over problemen met budgetmeters, afgesloten energie en hoge facturen. Clymans: „Voor het eerst sinds de liberalisering van de energiemarkt in 2003 laat minister van Energie Freya Van den Bossche de bijbehorende sociale maatregelen evalueren.”

„Wij vinden het heel belangrijk om van de mensen die ze ondergaan, te horen of de maatregelen werken en voldoende zijn.” Krijgt ieder gezin bijvoorbeeld het deel gratis elektriciteit dat de wet voorziet? En betaalt iedereen die

Mensen met een budgetmeter betalen voor hun elektriciteit en gas het duurste tarief op de markt. © Mine Dalemans

daar recht op heeft ook daadwerkelijk een sociaal tarief? Clymans: „We willen de suggesties van de mensen overmaken.”

Sinds 2003 kunnen energieleveranciers klanten die een rekening niet betalen, na enkele waarschuwingen droppen. Vindt de klant geen nieuwe leverancier, dan komt hij terecht bij de netbeheerder en als hij daar niet vlot betaalt, krijgt hij een budgetmeter.

„De budgetmeter heeft het duurste tarief van alle spelers op de markt. Dat is bedoeld om mensen opnieuw naar een leverancier te dwingen”, zegt Clymans. „Daarnaast laat de wet ook een systeem van schuldafbouw in de budgetmeters toe.”

Van het geld op de budgetmeter voor elektriciteit van Roos Santens gaat wekelijks automatisch

5 euro af, voor rekeningen van vroeger. Bovendien verdwijnt 35 procent van het geld voor elektriciteit meteen bij het opladen: voor de schulden die ze opbouwt wanneer ze op tien ampère leeft.

„Sommigen zetten de verwarming uit, bang om die niet te kunnen betalen. Dat is verdoken armoede”

„Het systeem zadelt mensen op met een waterval van schulden en problemen, die altijd maar dieper wordt”, meent Clymans. „Roos leerde ik kennen toen ze geen elektriciteit had. Ze zat letterlijk

in het donker.” Santens: „En in de kou. Daar ga je van dood.”

„Roos heeft een overlevingspensioen van 971 euro. 715 euro gaat naar de huur, voor een appartement dat op geen enkele manier is geïsoleerd”, vervolgt Clymans. „Je betaalt al snel 10 euro per dag om het te verwarmen. Dus als ze 50 euro oplaadt, kan ze zich, met wat er overblijft na de schuldafbouw, ongeveer drie dagen warm houden.” Nadien loopt de schuld opnieuw op.

Hoeveel mensen bevinden zich in een dergelijke situatie? Clymans: „Het valt moeilijk in te schatten, maar we weten dat het aantal toeneemt. Elke maand komen er 1.600 budgetmeters voor aardgas bij. We willen dat dit stopt, want het leidt tot verdoken armoede. We horen ook dat men-

sen gewoon de verwarming uitzetten, bang voor een rekening die ze niet kunnen betalen.”

Het Project Energie en Armoede pleit voor een soort sociale zekerheid voor energie. „Heel wat mensen menen dat het al bestaat voor gas en elektriciteit. Daarom laten ze die rekeningen tot het laatste liggen en dan hebben ze geen geld meer over”, zegt ze. „Ze beschouwen het als een basisbehoefte. Wij ook, en daarom vinden we dat de overheid een minimumlevering moet garanderen zodat mensen nooit in het donker of in de kou moeten zitten.”

Getuigenissen zijn welkom bij het Project Energie en Armoede, Otterstraat 116, 2300 Turnhout, 014 44 26 74, 0491 61 92 84 of mieke.clymans@samenlevingsopbouw.be.